

[Udenrigsministeren.]

OEEC udgør et hensigtsmæssigt forum for et snævrere regionalt atomenergisamarbejde, og at Danmark vil have gode muligheder for at kunne drage nytte af et sådant samarbejde.

Atomenergisamarbejdet mellem OEEC-landene finder sted i Den europæiske Atomenergiorganisation (ENEA), der oprettedes af OEECs råd ved en beslutning af 20. december 1957. Som det fremgår af bemærkningerne til forslaget til folketingsbeslutning, vil denne organisation komme til at beskæftige sig med en række vigtige problemer vedrørende den fredelige udnyttelse af atomenergien, herunder, hvor dette skønnes ønskeligt, søge at fremme oprettelsen af fælles foretagender med deltagelse af de interesserede medlemslande.

De her omhandlede to konventioner om etablering af en sikkerhedskontrol samt om oprettelsen af selskabet Eurochemic er de første resultater af dette atomenergisamarbejde inden for OEEC. Konventionen om etablering af en sikkerhedskontrol må betragtes som et grundlag for atomenergisamarbejdet mellem OEEC-landene, idet formålet med det ved konventionen oprettede kontrolsystem er at sikre, at samarbejdet udelukkende tjener til fremme af fredelige formål. Jeg skal i øvrigt ikke her gå nærmere ind på kontrolbestemmelserne, der ret nøje svarer til den kontrol, der er forudsat i statuten for FN's atomenergiorganisation, dog med den forskel, at OEEC-kontrollen yderligere er udbygget ved oprettelsen af en særlig international domstol, som skal træffe afgørelser i tilfælde af tvister vedrørende sikkerhedskontrollens udøvelse.

Ved konventionen om etablering af Eurochemic har en gruppe af OEEC-lande taget det første skridt til oprettelse af fælles foretagender. Eurochemic skal behandle uranbrændsel, som har været udsat for bestråling i reaktorer; ved denne behandling er det muligt af de allerede benyttede brændsels-elementer at udskille visse nyttige materialer fra de radioaktive spildprodukter,

som dannes under bestrålingen, og som må isoleres og bortskaffes på betryggende måde. Det er endvidere tanken i tilknytning til anlægget at drive en betydelig forskningsvirksomhed.

Selskabet skal oprettes som et aktieselskab med en samlet kapital svarende til 20 mill. dollars. Udgifterne til bygningen af anlægget, der tænkes opført i Mol i Belgien i perioden 1958-60, skønnes at ville andrage ca. 12 mill. dollars. I den første femårsperiode, 1961-65, forventes det, at driften vil give et underskud på ca. 7 mill. dollars, som skal dækkes af kapitalen. Endelig er der regnet med 1 mill. dollars til reserver.

Kapitalen skal tilvejebringes ved aktieindskud fra de interesserede lande efter en nærmere fastsat skala. Danmarks eventuelle andel er ansat til 5½ pct. eller i alt 1,1 mill. dollars (ca. 7,6 mill. kr.). Jeg vil i denne forbindelse gerne fremhæve, at ikke blot den danske stat, men også private danske personer eller virksomheder i tilfælde af dansk deltagelse i projektet vil kunne erhverve aktier i selskabet.

Ved selskabets stiftelse skal 20 pct. af aktiekapitalen indbetales, eller for Danmarks vedkommende ca. 1,5 mill. kr., medens resten af aktiekapitalen først skal indbetales, efterhånden som selskabets generalforsamling skønner, at der måtte være behov derfor.

For Danmarks vedkommende er det især af interesse, at der på det fælles anlæg vil kunne gennemføres forskning af stor betydning for fremtidens atomkraftøkonomi for en brøkdal af udgifterne til iværksættelse af tilsvarende forsøg her i landet. Resultaterne af denne forskning vil være af stor betydning, når der her i landet skal bygges egentlige atomkraftværker. De reaktorer, der er opført eller er under opførelse på Risø, benytter uran af en berigelsesgrad, som det ikke foreløbig er hensigten at lade behandle på det fælles anlæg, idet der for disse reaktorer vedkommende er truffet foranstaltninger til uranbrændslets efterbehandling i England og USA.